

LP var der et godt node/teksthefte. I forbindelse med *Cikaden* må man nøjes med de becifrede tekster på inderhyl-stret.

Denne plade inspirerer til at man *bruger* sangene, men jeg er ikke blevet gjort nysgerrig efter at høre pladen igen og igen for at høre nye musikalske lag,

for jeg bilder mig ind, at jeg fandt dem der var efter ret få lytninger.

Thomas Larsen

Anmeldelse

10 Millisekunder er ingenting

Steffen Brandorff, Kirsten Dollerup, Niels Ebbesen, Ole Straarup: *Musik-base Alpha*. Edition Egtved 1986. Bøg kr. 164,-. Videobånd kr. 794,-.

Her er materialet til 1.x' forløb om ny musikteknologi og til den musikfaglige vinkel på edb-kurserne. Den er flot, den er god. Det er som at få Fogtdals »HiFi og elektronik« i hånden. Pædagogik i tre farver med samme billedprocent som forbilledet, men sandelig med et andet indhold. Man får god besked om digitalteknik såvel i musikproduktionen som -reproduktionen og om de ændrede vilkår musikerne nu arbejder på. Den kommer rundt i den nye teknologiske livsstil, teknorock'en, videoerne og teknologiens historie.

Der er nok ikke mange nuværende gymnasieelever, som husker forbilledet – den med månebasen. Amerikansk TV-serie, hvor basen i afsnit efter afsnit var truet af en dødbringende fare. Besætningen udtænkte hver uge nye snedige og højteknologiske løsninger, som reddede basen i sidste millisekund før det lille samfunds undergang. Og millisekunder, det er hvad den nye musikteknologi drejer sig om. 10 millisekunders forsinkelse af lyden og vores ører og hjerne kan registrere det. Hvis ikke

de »midi«-sammenkoblede synthesizere, trommemaskiner, datamater bringes til at snakke sammen indenfor dette tidsrum, så er alle anstrengelser ved maskineriet spildt. Men i det tidsrum, som vi oplever som ingenting, dér kan en synth. nå at udsende over 30 talkoder om hvordan lille Peter trykker på tangenten, og hvilken en han trykkede på. Disse informationer kan så anvendes af en anden synth. som kan noget andet end den første og en tredje osv. De kan gemmes i en datamats hukommelse eller de kan sendes over Atlanten via satellit, hvis man har brug og råd til det. Humlen er, at alt, hvad der foregår i musikken, hvordan man slår an, hvornår, hvorlænge, hvad man slår an – alt kan omsættes til talkoder, 0'er og 1'er. Det gælder bare om at have maskiner med tilstrækkelig stor hukommelse og tilstrækkelig stor hurtighed, sådan at hjernen med sin mange gange langsommere »tællelid« tror, at nu spilles der musik, hvad der jo sådan set også gør.

Den gammeldags musikertype øvede og øvede sig for at holde sig indenfor 10 millisekundgrænsen. Hun fik myoser, hvide fingre, overtryk i hjernen, sindsforstyrrelser af at skulle lære alle detaljer udenad. Det fik svenskeren Kalle Dolk til at fremhæve den nye musikteknologi som et middel til at befri musikeren for de mange trælse ting. Teknikken fjerner barrieren mellem komponist og musiker, ingen fejlfortolkninger, den husker tingene, og giver komponist/musikeren mulighed for at koncentrere sig om det væsentligste: at skabe musik. Samtidig giver teknikken et uoverskueligt væld af klangmuligheder, som vi endnu kun har hørt den yderste spids af. Super-synthesizere, som bogen kalder dem (Fairlight, Synclavier mv.) er produkter af de tidlige 70'eres teknologi. Hvorfor det vil se ud, når 80'ernes hurtighed, kapacitet og lave priser på chips slår igennem, kan man kun gisne om.

Bogens tyngde ligger omkring præsentationen af den nye teknologi og musikernes og musikproduktionens ændrede arbejdsbetingelser. Det er en kort men meget pædagogisk indføring, der gives i lydfysik og det teoretiske grundlag for analog og digital lydproduktion. Vi får at vide hvordan de nye compact discs fungerer, og hvordan man som nævnt får datamater og musikinstrumenter til at tale sammen og lave længere musikforløb, hvor datamaten fungerer som en flerspors båndoptager.

I afsnittet »Produktionen« konfron-

teres et par modsætninger. Kirsten Dichts og Claus Deleurans gamle tegneserie »Sangen om dig« stilles overfor 86-udgaven af popproducenten, som skal lave et nyt hit med Chips-pigeduo'en fra Åbenrå – med tekst af Sara Højbjerg og tegnet helt parallelt af Deleuran med den gamle serie. Den vil blive husket af de sene 80'eres gymnasielever. Et andet modsætningspar er Kim Larsen og Puk studiets digitale musiktroldmand Phil Barrett. Larsen er blevet interview'et og slår stort op mod den moderne teknik. Han er nærmest imod, men ligesom alle vi andre, så kan han heller ikke komme uden om den. Historien handler om Rita – det første studieindspillede nummer på den ellers liveoptagede »Kim i cirkus«-plade. Sangen blev lavet og indspillet i studie. Denne indspilning tog selskabets direktør og sendte over til Phil Barrett, som lavede en helt ny version med sin Fairlight. Denne version blev sendt til København, hvor der så blev spillet levende trommer oveni og lidt menne-skebas og små ændringer, men sådan cirka, at det færdige resultat var halvt Fairlight – halvt levende musiker musik. Denne version måtte Larsen så godkende. Hvorfor han gjorde det, eller hvad han tænkte, det får vi ikke at vide. I interview'et springer han på dette vigtige sted over til at snakke alment om boligspekulanter. Her spænder »Alphas« korte og lækre form ben for en ellers tilsyneladende spændende sag om mennesker og ny teknologi. Hr. Larsen virker lidt suspekt med sine voldsomme (og morsomme) bravader mod teknologien på den ene side og sin tilsyneladende føjelighed overfor direktøren og Phil på den anden side. Var der noget eller nogen der pressede

ham? Hvorfor får vi ikke Poul Bruun til mikrofonen. Han er ikke blot boss i pladeselskabet Medley. Han var også manden, der fik Gasolin' ind på CBS og CBS ind på det store rockmarked omkring 1970. Kim Larsen siger, at det var ham, der sendte Rita til Barrett, hvad var baggrunden for det? Og hvad med Rita – blev den bedre af at komme over til Randers? Noget tyder på at Bruun troede, at den kunne sætte liv i en lidt mat live-produktion med lutter gamle numre. Læs beretningen om sammenflikningen, hør pladen (igen). Det er faktisk live-numrene, der bærer den plade. Afsnittet er godt som udgangspunkt for diskussionen af de ændrede betingelser for musikproduktionen indenfor dette område, for det er et par ender man kan finde mere materiale på og diskutere ud fra. Men den dér Rita historie kunne man godt have brugt lidt mere plads på uden at det var blevet kedeligt.

HiFi og elektronik-rammen bliver faktisk katastrofal i det afsnit, som forfatterne kalder »Rammen«. På en plads, som svarer til nærværende anmeldelse forsøger forfatterne at fortælle læserne om rockens appel til kropsligheden, dens rum, dens fællesskab eller foregivelsen af fællesskab, musikkens appel til den indre frihed, dens overdøvelse af menneskets indre støj, computerens angstdæmpende virkning, forbrug, identitet, subkultur, renhed, reklameverdenen . . . Det går alt for stærkt. Afsnittet kunne mageligt bære et helt hæfte, som kunne blive ligeså flot. Nu bliver det en uoverskuelig opremsning. I formen overskrider det også hæftets ellers fine balance mellem hvid tekst: forfatternes beskrivende og analyserende tekst, og blå baggrund:

provokerende holdningscitater. I dette afsnit bliver teksten på den hvide baggrund til en postulerende tekst på linie med de blå citater. Det gør den selvfølgelig, fordi den bliver så at sige overforkortet – og det er virkelig synd og skam – det er jo ikke uvigtige sider af ny teknologi. Og i denne form bliver det nok vanskeligt at anvende stoffet.

Der hører videobånd med til bogen, som skal købes særskilt. Det indeholder en række musikvideoer, som er valgte eksempler på, hvordan den nye digitale billedteknik kan anvendes på forskellige måder. Der er også et par flotte demonstrationsvideoer, som viser hvad billedmixercomputerne kan præstere. Endelig indeholder båndet reklamevideoer for CD'erne og for Sonys walkmen. Alle videoer er i en fremragende billed- og lyd kvalitet – lige til at kopiere skulle jeg til at sige, *men lad nu være*. Der går lang tid før et forlag igen investerer i et sådant undervisningsmaterialeprojekt til musikundervisningen. Og jo mere vi kopierer, jo længere tid går der før det næste materiale kommer.

Søren Schmidt